

Список використаних джерел

1. Методичні особливості вивчення теми: «Чорні діри» в процесі підготовки майбутніх вчителів фізики та астрономії. URL: <https://surli.cc/rppnan>
2. Степановський Ю.П. Учений і всесвіт (До 130-річчя від дня народження Альберта Ейнштейна. URL: <https://surli.li/ljkvyn>
3. Збірник Наука. Освіта. Молодь. 2022. URL: <https://surli.li/sltsoq>
4. Темні зорі. Історія вивчення. URL: <https://surli.li/yfrlhlh>

ВПЛИВ САМООЦІНКИ ЗНАЇЬ НА НАВЧАЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ

Ільчишин М., Степанюк А. В.

Сучасна система освіти орієнтується не тільки на подачу знань, але й на здатність учнів до самостійного мислення, критичного аналізу та самооцінки власних навчальних досягнень при вивчинні шкільних дисциплін. Самооцінка знань відіграє важливу роль у навчальному процесі, оскільки вона впливає на високий рівень мотивації, академічну успішність і впевненість у власних силах. Одним із таких засобів підвищення рівня самооцінки є використання інтерактивних методів навчання, а саме ігрових вправ. Вони активно залучають учнів у процес навчання, покращують розуміння матеріалу та роблять навчальний процес більш динамічним і цікавим. Таким чином, актуальність даного дослідження полягає у виявленні взаємозв'язку між рівнем самооцінки знань та ефективністю їх засвоєння, а також у визначенні методів для покращення цього процесу.

Метою дослідження є аналіз впливу самооцінки на якість знань учнів та обґрунтування доцільності використання інтерактивних методів навчання для підвищення рівня самооцінки й покращення академічних досягнень.

У дослідженні було використано теоретичний метод (аналіз наукової літератури, навчальних програм) та емпіричні методи (анкетування, тестування та спостереження). Дослідження проводилося на одній групі – 20 учнів. Спочатку визначено рівень їхньої самооцінки та знань за допомогою анкет, після чого у навчальний процес впроваджено інтерактивні методи (рольові ігри, групові дискусії, навчальні вікторини). Після завершення експериментального періоду повторно проведено анкетування для оцінки змін у рівні самооцінки та успішності учнів.

До початку експерименту лише 25% учнів оцінювали свої знання як високі, 45% – як середні, а 30% вважали їх низькими. Отримані

дані свідчили про недостатню впевненість учнів у власних можливостях. Після впровадження інтерактивних методів, таких як рольові ігри, дискусії, навчальні вікторини та групова робота, кількість учнів із високою самооцінкою зросла до 50%, тоді як частина тих, хто мав низьку самооцінку, зменшилася до 15%. Аналіз тестування засвідчив зростання середнього балу з біології з 6,8 до 8,2 за 12-бальною шкалою, що вказує на покращення рівня засвоєння матеріалу. Крім того, 80% учнів відзначили, що стали впевненіше відповідати на уроках, активніше брати участь в обговореннях та не боятися висловлювати свою думку. Вчительські спостереження показали покращення загального рівня мотивації до навчання, а також створення більш комфортної та дружньої атмосфери у класі, що позитивно вплинуло на загальний навчальний процес. Отже, результати експерименту підтверджують, що інтерактивні методи навчання є ефективним інструментом для підвищення самооцінки учнів та їхньої успішності, а їхнє впровадження сприяє не лише покращенню знань, а й розвитку комунікативних навичок, самостійності та впевненості у власних силах.

Дослідження підтвердило, що рівень самооцінки знань учнів сильно впливає на їх навчання, мотивацію та академічну успішність. Аналіз результатів анкетування та тестування показав, що перед впровадженням інтерактивних методів велика частина учнів мала середню або низьку самооцінку, що негативно впливало на їхню впевненість у відповідях і загальну активність на уроках. Впровадження інтерактивних методів, таких як рольові ігри, навчальні вікторини, групові дискусії і командні роботи, сприяло підвищенню зацікавленості учнів, покращенню рівня засвоєння матеріалу та формуванню позитивного ставлення до навчального процесу. Після експериментального періоду кількість учнів із високою самооцінкою зросла, а рівень тривожності перед тестами та усними відповідями знизився. Крім того, зросла активність учнів на уроках, що позитивно вплинуло на загальну атмосферу навчального середовища. Отже, використання інтерактивних методів навчання є ефективним засобом не лише для покращення рівня знань, а й для розвитку впевненості, критичного мислення та комунікативних навичок учнів, що підтверджує доцільність їх активного впровадження у навчальний процес.

Список використаних джерел

1. Андрєєв В. І. Педагогіка творчого саморозвитку. Київ: Освіта, 2020. 320 с.

2. Бібік Н. М. Компетентнісний підхід у навчанні: теорія і практика. Київ: Літера, 2019. 280 с.
3. Ващенко Л. С. Інтерактивні методи навчання: сучасні підходи. Харків: Ранок, 2021. 256 с.
4. Журавльова О. В. Формування самооцінки учнів у навчальному процесі. Львів: Світ знань, 2017. 230 с.
5. Ковальчук О. П. Ігрові технології у навчанні: методичні аспекти. Дніпро: Освітня книга, 2022. 198 с.
6. Савченко О. Я. Сучасні методики навчання: теоретичні основи і практичні підходи. Одеса: Педагогічна думка, 2021. 310 с.
7. Чайковська В. Розвиток критичного мислення учнів у процесі інтерактивного навчання. Тернопіль: Освіта і наука, 2018. 260 с.

ІСТОРІОГРАФІЧНА РОЗВІДКА ОБРАЗУ ІВАНА ВИГОВСЬКОГО В ІСТОРИЧНИХ ПРАЦЯХ: ТРАНСФОРМАЦІЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЙ ВІД XVII СТ. ДО СУЧАСНОСТІ

Кашуба В., Худобець О. А.

Оцінка істориками політичного спадку Івана Виговського зазнала значної трансформації з XVII ст. по XXI ст., яка дозволяє побачити наскільки може видозмінюватись сприйняття видатної історичної постаті залежно від суспільно-політичного контексту.

Актуальність дослідження зумовлена недостатньою обізнаністю суспільства з життєвим шляхом Івана Виговського, а також паралелями тогочасних подій з триваючою зараз збройною агресією Росії проти України. Адже події XVII ст. багато в чому перегукуються з сучасними подіями, коли Україна знову веде боротьбу за незалежність і власний геополітичний вибір.

Джерельну базу дослідження становлять історичні праці Самійла Величка, Григорія Граб'янки, Очевидця, Миколи Костомарова, Михайла Грушевського, Івана Нечуй Левицького, Сергія Соловйова, радянських авторів та наших сучасників Тетяни Яковлевої, Наталії Яковенко та Сергія Плохія.

Почавши опрацювання джерел в Національній історичній бібліотеці, автор зрозумів що великого так би мовити «слона» джерельної бази легше «з'їсти» – поділивши його на окремі шматочки. У нашому випадку – окремі часові відрізки: козацькі період, українські історики XIX ст., імперські та радянські дослідники, сучасні історики.

Козацькі літописці в своїх творах займають «загальнокозацьку» позицію. Відстоюючи інтереси ні шляхти, ні старшини ні Москви, а